

ד) **ועפ"ז** נמצא, שהעבודה דעני ונכה רוח (אמונה) צריכה להיות גם לפני העבודה והשמים כסאי והארץ הרום רגלי (תורה ומצוות), ומכש"כ לפני העבודה דאיוה בית אשר תבנו לי (בכל מאדך), שהרי אמונה וכיטול הם היסוד של כל הענינים. אלא שבתחילה, העניות שלו היא כפשוטה²⁶, דזה שצריך לאמונה באלקות (אף שכמה ענינים מוכרחים מצד השכל) הוא מפני שהוא עני בדעת, ולאחרי העבודה בכחות הפנימיים (השמים כסאי והארץ הרום רגלי) ובכחות המקיפים (בית), העניות שלו היא²⁶ ע"ד מרז"ל²⁷ פתי יאמין לכל דבר²⁸ זה משה רבינו, דהגם שמשוה ה"י בעל השגה גדולה בתכלית השלימות, מ"מ היו אצלו כל הענינים (דאלקות)²⁹ באופן של אמונה, כי מכיון שלגבי הקב"ה דלית מחשבה תפיסא ב"י כלל³⁰ הכל כפתיים אצלו ית"י³¹, לכן כל הענינים צריכים להיות באופן של אמונה. ובכללות הוא, דהעניות שבתחילת העבודה היא ביטול דקבלת עול שלמטה מטעם ודעת, והעניות שלאח"ז היא ביטול במציאות שלמעלה מטעם ודעת.

ויש לומר, דזה שכתוב ואל זה אביט אל עני ונכה רוח לאחרי השמים כסאי גו', אף שגם האמונה שלמטה מהדעת היא בזעצמות [וכמובן מהידוע³² דזה ששם שמים שגור בפי כל הוא מפני שהמאור הוא בהתגלות], הוא, כי הכטה (ואל זה אביט) הוא גילוי (כמו דבר שרואה בעיניו), וגילוי העצמות הוא³³ בהאמונה שלמעלה מהדעת.

ה) **ויש** לומר, שג' ענינים אלה [עניות שבתחילת העבודה, העבודה והשמים כסאי גו', והעניות שלאחרי העבודה והשמים כסאי] הם ע"ד ג' החלוקות שבפירות האילן (שבפרשתנו³⁴), ג' שני עולה, שנה הרביעית ושנה החמישית. והענין הוא³⁵, דארץ היא מלכות ואילן הוא ז"א, ונטיעת אילן בארץ

26) שני ענינים אלו בעניות — ראה (עד"ו) לקו"ת ויקרא שם, ד.

27) שמו"ר פ"ג, א.

28) משלי יד, טו.

29) גם הענינים המושגים בשכל, כלשון הכתוב "פתי יאמין לכל דבר". וי"ל הטעם לזה, כי אין הענינים דאלקות המושגים בשכל — להיוחס אלקות, הם בלי גבול, וכשהם נתפסים בשכל, אין מאיר כ"כ האלקות (הבל"ג) שבהם.

30) תקו"ז בהקדמה "פחה אליהו" — יד, א.

31) חניא פ"ח (כד, א), וראה המשך באתי לגני השי"ת פ"ה (סה"מ השי"ת ע' 117 ואילך). ובארוכה בד"ה באתי לגני החשט"ו פ"ד ואילך (סה"מ חשט"ו ע' 236 ואילך).

32) תו"א וירא ד"ה פחה אליהו (יד, ב). סה"מ תר"ס ע' מג. קונטרסים ח"ב רצו, א. וככ"מ.

33) ראה לקמן סעיף ו, ובהערה 55 שם.

34) קדושים יט, כג ואילך.

35) בכל הבא לקמן ראה לקו"ת פרשתנו כט, ג ואילך.

(כי תבואו אל הארץ ונטעתם כל עץ מאכל³⁶) הוא המשכת ז"א במלכות. דבהמשכה זו ישנם ג' דוגות. דבג' שנים הראשונות, מקבלת המלכות רק מג' ספירות האחרונות דז"א, נצח הוד ויסוד. ומכיון שעיקר ענינם של מדות אלו הוא שעל ידם באה ההשפעה בפועל³⁷, לכן, גם המדות נה"י הם דוגמת המלכות³⁸ שהיא שוש ומקור הנבראים, שנותנים מקום ליש, ואפשר להיות מהם יניקה לחיצונים. דזהו הקשר של הפירוש (הנ"ל) שג' שנים הראשונות הם כנגד ג' המדות נה"י, עם הפירוש³⁹ שג' שנים הראשונות הם כנגד ג' קליפות הטמאות, כי כשהמלכות מקבלת רק מנה"י אפשר להיות יניקה לג' קליפות הטמאות. ולכן הפירות דג' שנים אלו הם עולה ואסורים בהנאה. ובשנה הרביעית מקבלת המלכות מת"ת (משליש התחתון שבו או משני שלישים שבו). ולכן הפירות דשנה הרביעית הם קודש הילולים להי"י⁴⁰, דהילול הוא בת"ת כמ"ש⁴¹ ומהללים לשם תפארתך. ובשנה החמישית מקבלת המלכות גם משליש העליון דת"ת. וזהו ובשנה החמישית גו' להוסיף לכם תבואתו⁴², דד' הבחינות תנה"י (שבשנה הרביעית) שייכים לד' אותיות הוי"ו, ובשנה החמישית, נמשך תוספות אור מקוצו של יו"ד, כתר.

ו) **וביאור** הענין דג' חלוקות אלו בעבודת האדם, יש לומר, דענין המלכות הוא קיום התומ"צ בפועל ממש, כמחשבה דיבור ומעשה. וזה שמקיים תומ"צ בפועל ממש הוא ע"י המשכת וגילוי המדות בהמשכה דיבור ומעשה. ויש בזו ג' אופנים. דכשהמשכה היא רק מנה"י (מדות אלו הם רק

36) פרשתנו שם, כג.

37) ראה אגה"ק סט"ו (קכב, סע"א) "כבוא ההשפעה לירי מעשה". וראה סה"מ צ להצ"צ יב, ב ואילך. המשך תרס"ו ע' רפט. ובכ"ת.

38) ולא ממש. כידוע החילוק בין ז"א למלכות, שהמלכות היא קצה העליון (מקור דבי"ע וז"א (גם נה"י שבו) הוא קצה התחתון דאצילות (תו"א תרומה פא, ב. המשך תרס"ו ס"ע תרפד ואילך. ובכ"מ). אלא שאעפ"כ, נה"י שבז"א הם דוגמת המלכות, ככפנים.

ולענין מהמבואר בלקו"ת שם (ל, א) ד"יהוד קול ודבור" הוא דוקא כשמאיר בדיבור מהת"ת [וראה גם לקו"ת שם (כט, ג) מזהו ח"ג ס"פ קדושים — פז, סע"א ואילך] שדוקא בשנה הרביעית "מזודוג בה קוב"ה ככנס"י", ובהמשך תרס"ו שם (ע' רפח ואילך) שגם ההמשכה מנה"י למלכות היא בכלל "יהוד וז"ן" — דיש לומר, שבתרס"ו שם בא ענין זה בהמשך להמבואר שם לפני זה (ע' רפח) שכללות הו"א הוא סוף עולמות הא"ס, ובלקו"ת שם מדבר בעיקרו של ז"א (משא"כ המדות נה"י הם דוגמת המלכות).

39) לקו"ת שם, מפרסם שער כה* (שער התמורות) בסופו. שערי אורה (להר"י גיקטליא) שער חמישי. זח"ב רמד, ב.

40) פרשתנו יט, כד.

41) דברי הימים"א כט, יג.

42) פרשתנו שם, כה.

* בלקו"ת שם: שער כד, ולכאורה הוא ט"ס.

כנוגע לפועל), הנה אף שנה"י הם שוקיים⁴³ ורגלים שמוליכים אותו למקום הראוי, ללכת בדרך הוי, מ"מ, כיון שאין לו חיות בקיום התומ"צ (דהחיות בתומ"צ הוא ע"י אהבה ויראה דוקא), לכן אפשר שבמשך הזמן תהיי חלישות בעבודתו, ובפרט בקדש עצמך במותר לך⁴⁴, ועד שיבוא מזה לדברים האסורים (כולל גם דברים האסורים בהנאה⁴⁵). ולכן העבודה שלו צריכה להיות באופן של אתכפיא. ויש לומר, שהוא ע"ד האמונה שלמטה מהדעת (העניות שלפני העבודה דהשמים כסאי), שגם אמונה זו היא בעצמות אלא שאין כזה גילוי העצמות (כנ"ל סוף סעיף ד). וע"ד המבואר בלקו"ת⁴⁶ (בענין ג' שני ערלה כפשוטם), דזה ששובר תאוותו וממתין ג' שנים ומקיים מל"ח דשלוש שנים יהי לכם ערלים⁴⁷ הוא כענין מודים אנחנו לך⁴⁸, שההודאה היא לך, למהותו ועצמותו ית', אלא שאין זה באופן של הלול, דהילול הוא גילוי נכמובא בלקו"ת⁴⁹ שהילול הוא לשון הארה כמו בהלו נרו⁵⁰, ורק באופן של הודאה, העלם.

ועי"ז בא אח"כ לשנה הרביעית, שנמשך במלכות גם הת"ת, דבעבודת האדם הוא שבהמחשבה דיבור ומעשה שלו נמשך גם מעצמות המדות, אהבה ויראה, וכן שמחת לבב בתפארת הוי' והדר גאונו שבא ע"י לאסתכלא ביקרא דמלכא⁵¹, ואז, עבודתו אינה לדחות את הרע נכי כשיש לו אהבת ה', הרע הוא מאוס אצלו⁵² ואינו צריך לדחותו אלא להמשיך תוספות אור. דזהו שבשנה הרביעית יהי כל פרוי קודש הילולים להוי', דענין ההילול הוא כמבואר בלקו"ת⁵³ בפירוש הכתוב⁵⁴ ואתה קדוש יושב תהלות ישראל, שהוא ית' מצד עצמו הוא קדוש ומובדל, וע"י תהלות ישראל הוא יושב ונמשך למטה, ויש לומר, שהוא ע"ד העבודה שמצד נר"נ (השמים כסאי והארץ הדום רגלי) ומצד המקיפים חיי יחידה (בית), שע"ז נמשכים ומתגלים הפנימיים והמקיפים⁵⁵

- (43) דנצח והוד תן תרין שוקין — זהר ח"ג סח, רע"א (ברע"מ). תקו"ז בהקדמה (ב, ב). שם בהקדמת "פתח אליהו" (יו, א). ועוד.
 (44) יבמות כ, א. ספרי עה"פ ראה יד, כא (פיסקא קד). וראה תניא פ"ל (לט, א) "שהוא מראורייתא". וראה רמב"ן ר"פ קדושים. תניא פ"ו. פכ"ז (לד, סע"ב).
 (45) ראה לקו"ש חט"ז ע' 88, שהדברים שאסורים גם בהנאה — הרע שבהם הוא גם בעצם מציאותם (ולא רק בהצורה שלהם).
 (46) שם ל, א.
 (47) פרשתנו שם, כג.
 (48) שם כט, ג.
 (49) איוב כט, ג.
 (50) תניא פ"ט (יג, ב).
 (51) ראה תניא פ"י (טו, א) דכפי ערך גודל האהבה לה' כך ערך גודל המיאוס ברע.
 (52) תהלים כב, ד.
 (53) להעיר מלקו"ת שם, שע"י תהלות ישראל הוא "גילוי מדותיו ית'" (פנימיים) כמו שהם נמשכים מעצמות אוא"ס שקדוש ומובדל (מקיפים).

שלמעלה. אלא שהמשכה זו היא רק מבחינת הגילויים, וכמבואר בלקו"ת⁴⁶ בפירוש הכתוב מודים אנחנו לך ומהללים לשם תפארתך, שההודאה היא לך, למהותו ועצמותו, וההילול הוא רק לשמו ית'⁴⁷, לשם תפארתך.

ועי"ז באים אח"כ לשנה החמישית, להוסיף לכם תבואתו, תוספות אור שנמשך מקוצרו של יו"ד, כתו, דיש לומר, שענינה בעבודת האדם הוא האמונה שלמעלה מהדעת, שהאמונה שלו היא מצד ההכרה שלית מחשבה תפיסא כ"י כלל. דבאמונה זו ישנם ב' המעלות. שהיא בעצמותו ית', ושהעצמות הוא בגילוי. היינו שבאמונה זו⁴⁸ נרגש הפלאת העצמות, שכל ההילולים והתשבחות הם רק לשם תפארתך, ובעצמותו ית' אין שייך שום הלול, ורק אמונה והודאה⁴⁹.

ו ויש לומר, דזהו שהפירות דשנה הרביעית אין נאכלים אלא כירושלים⁵¹, והפירות דשנה החמישית נאכלים בכל מקום, כי הגילוי דשנה הרביעית הוא במדידה והגבלה, ולכן ההילול דפירות אלו הוא שמביאים אותם לירושלים לשבת ולהלל לשמים⁵², והגילוי דשנה החמישית, כיון שהוא למעלה ממדידה והגבלה, לכן ההודאה לה' על ההוספה בתבואה זו⁵³ היא בכל מקום (וגם בפירות

54) דהגם שהמשכה היא מ"אתה קדוש" — מכיון שהתהלות (שבלקו"ת שם) הם "קריאת שמותיו ית'" השייכים למדות פרטיות, מוכן, שהענין ד"אתה קדוש" שבלקו"ת שם הוא אוא"ס כמו שיש לו שייכות לספירות, וראה בארובה ד"ה באתי לגני ה'תשכ"ט הערה 69 (סח"מ מלוקט ח"ג ע' מח).

- 55) משא"כ בהאמונה שלמטה מהדעת, אינו יודע שהר"ע שלמעלה מהשכל.
 56) להעיר מלקו"ת שם (ל, סע"ג ואילך) דשנה החמישית הר"ע "הוד והדר לפניו עז ותדוה במקומו" (דברי הימים א טו, כו), דיש לומר שבפסוק זה מרומזים שני הענינים: הוד — שההודאה היא "לך" כנ"ל בפנים נולהעיר מאוה"ת נ"ך עה"פ (ע' תשיב ואילך) שהוא הוד דעתיק; "עז ותדוה גר" — ושמחה היא מדבר שבגילוי דוקא.
 57) פרש"י פרשתנו יט, כד. רמב"ם הלי מעשר שני ונטע רבעי רפ"ט (שיעור היומי דעש"ק ר"ח אייר שנה זו (תשמ"ט [בה"ל המאמר מוגה]) — לפי החלוקה דג' פרקים ליום).
 58) ראה פרש"י שם (הובא גם בלקו"ת שם כט, סע"ב) "ודבר זה הלולים לה' הוא שגשואו שם לשבת ולהלל לשמים".
 59) ויש לומר, דזה שאין ציווי על הודאה זו הוא, כי ענינה של הודאה זו הוא לעשות לו ית' דירה בתחתונים (כדלקמן בפנים), ולכן ההודאה היא לא מצד ציווי התורה אלא מצד האדם (התחתון), שבטבעו הוא מורה על השפעת הטובה.
 ולהעיר מגודל ההשתדלות דהבעש"ט שישראל יאמרו דברי תהלה להשי"ת על זה שמשפיע להם בריאות ופרנסה, ע"י ששאל אותם יו"ד גייט ויי אין געזונט... אין פרנסה" (סח"מ אידיש ע' 138 ואילך), באופן שאמירת התהלות שלהם תהיי (לא מצד ציווי התורה וגם לא ע"י שיעורו אותם על זה, אלא) מעצמם.
 וראה לקו"ש ח"ז ע' 135 ואילך, שהנהגה זו דהבעש"ט היא ע"ד ההודאה לה' על ההוספה בתבואה דשנה החמישית.

שאינן בהם קדושה, ועד שהן נאכלין אפילו בטומאה. וע"י ההודאה לה' על פירות אלו שאינן בהם קדושה, ההמשכה היא מעצמות אוא"ס (שלמעלה משייכות לספירות)⁶⁰, ונמשכת למטה ביותר, וע"י נשלמת הכוונה דנתאווה הקב"ה להיות לו ית' דירה בתחתונים⁶¹, שהתחתון שאין תחתון למטה ממנו⁶², נעשה דירה לו ית', לו לעצמות⁶³.

ח) ויש להוסיף, דע"י שהעבודה דשנה הרביעית (שמצד עצמה היא בסדר והדרגה) באה לאחרי וע"י קדימת העבודה דג' שנים הראשונות, נעשה ענין של קפיצה ודילוג גם בהעבודה דשנה הרביעית. דוהו גם הטעם על זה שמהעבודה דשנה הרביעית באים להגילוי דלמעלה מהשתלשלות בשנה החמישית⁶⁴. ויש לקשר זה עם ההודאה של בעל יום ההולדת דתפארת שבתפארת⁶⁵, שצריך להיות "מלכתחילה אריבער"⁶⁶.

ויהי רצון, שע"י מעשינו ועבודתינו, וכפרט באופן ד"מלכתחילה אריבער", יהי קול דודי הנה זה בא מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות⁶⁷, כפירוש המדרש⁶⁸ שקאי על מלך המשיח, יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו, בקרוב ממש.

בס"ד. יום א' פ' אמור, ב' אייר, תפארת שבתפארת, ה'תשל"ו

(הנחה בלתי מוגה)

וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הכיבאכם את עומר התנופה שבע שבתות תמימות תהיינה, ומסיים תספרו חמישים יום¹ ואז יהי יום הביכורים, חג השבועות, זמן מ"ח. ומבאר בזה כ"ק אדמו"ר הזקן בלקר"ת², וספרתם הוא מלשון ספירות ובהירות (שיינען) וכמו אבן ספיר, וכן עשר ספירות, הוא מלשון כהירות, היינו, דא' הפירושים³ כמה שנקראות כן (ספירות) הוא מלשון ספיר ובהיר, וזהו וספרתם לכם ממחרת השבת, היינו להמשיך הארת המקיפים הנמשכים ממחרת השבת שיאירו ככם (עס זאל אין אייך אריין שיינען)⁴, ותומשך הבהירות, וספרתם, גם ביום הכיבאכם את עומר התנופה (שאז הוא התחלת ספה"ע, הענין דוספרתם גו') עד שיהי שבע שבתות, ושבע שבתות תמימות, ועד שיהי תספרו חמישים יום (דגם תספרו הוא מלשון ספירות ובהירות, אבן ספיר) ואז נמשך הענין (והזמן) דזמן מתן תורתינו, ובכללות, הנה עבודה זו (דספה"ע) מקשרת את הזמן חירותינו, חג הפסח, עם זמן מתן תורתינו, דהנה כתיב בהוציאך את העם מצרים תעבדון את האלקים על החר הזה, ודיציאת מצרים קשורה עם מ"ת (תעבדון את האלקים על החר הזה)⁵, אמנם מה שמקשר את זמן חירותינו וזה"פ למ"ת היא העבודה שבנתיים, העבודה דעומר התנופה, ובאופן דתספרו, שישראל עובדים בזה (בענין העומר) עד שמאירים⁶, ועושים אותה לכהיר וספיר, עד שהוא בשלימות, כאופן דתמימות, עד שנעשה השלימות דתספרו חמישים יום [שלמעלה משבעה שבועות], וע"י נמשך תכלית השלימות, הענין דמ"ת.

ובכללות הכיבאך בזה⁷, דהנה התורה כללות ופרטות נאמרה⁸, ומצד זה נמשך אח"כ בעולם, ובעבודת האדם, שכל הדברים ישנם בכלל וכפרט. והנה כמו שבפרט כל עבודה פרטית צריכה להיות באופן דרצוא ושוב, וכמ"ש

- (1) אמור בג, טו. (2) שם, טז. (3) פרשתנו (אמור) ד"ה וספרתם לכם לה, ב. (4) ראה פרדס שער ח (שער מהות והנהגה) פ"ב — הובא בלקר"ת שם. וראה גם אוה"ת ר"פ תשא ע' איתכב ואילך. אמור ע' קסז ואילך. המשך תעריב ח"א ע' ר ואילך. ד"ה וספרתם לכם תש"ל (סה"מ תש"ל ע' 215). ובכ"מ. (5) לקר"ת שם (לה, ד. וראה שם לו, ב). (6) ראה "החמים" חוברת ו ע' צה [ש"ד, א ואילך], הוצתק ב"היום יום" י אייר. ד"ה להבין ענין ספירת העומר תשמ"ז. ועוד. (7) שמות ג, יב. (8) ראה פרש"י שם. (9) ראה גם לקר"ת שם, ד. (10) ראה תרי"כ ופרש"י ר"פ בהר. (11) יחזקאל א, יד.

(60) ראה ד"ה באתי לגני הנ"ל (סה"מ מלוקט ח"ג ע' מוח) שם, דענין "אחה קדוש" שבסיפור הכעש"ט הנ"ל הוא למעלה מהענין ד"אתה קדוש" שבלקר"ת שם.

(61) ראה תנחומא נשא טז. בחוקותי ג. במדבר"ר פ"ג, ה. תניא רפ"ו.

(62) תניא שם.

(63) המשך תרס"ו ס"ע ג. ובכ"מ — נסמן בסה"מ מלוקט ח"ב ע' רמא.

(64) ויש לומר, שעד"ו הוא בנוגע לספירת העומר, דהגם שמצד עצמה היא בסדר הדרגה (ייתירה מזו, שענינה הוא סדר והדרגה, שהרי ענין הספירה הוא לספור בדיק ולא לדלג). מ"מ. ע"י ספירת העומר באה לאחרי קדימת הגילוי דחג הפסח שלמעלה מהשתלשלות, לכן יש בה גם מעין הענין דלמעלה מהדרגה. ולכן, ע"י שסופרים מ"ט יום, נמשך אח"כ הגילוי דשער הנו"ן שלמעלה מהשתלשלות.

(65) ולהעיר מזה שת"ת (בכלל) עולה עד הכתר, למעלה מהשתלשלות. וכפרט שליש העליון שבו, ששייך לשנה החמישית, כנ"ל בפנים.

(66) אגרות קדוש אדמו"ר מוהרי"צ ח"א ע' תריז. לקר"ת ח"א ע' 124. ועוד.

(67) שה"ש ב, ח.

(68) שהש"ר עה"פ (ב).